

รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษาในโรงเรียน

สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

A MODEL FOR MANAGING EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

พิศุทธิ์ บัวเปรม¹, บัญชา ศิริเรืองชัย² และ อลงกต คชสาร³

Pisut Bourpream¹, Bancha Sirirueangchai² and Arongkot Khosshasarn²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

¹Educational Administration, Graduate School of Phetchabun Rajabhat University, Thailand

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น วิทยาเขตวัชรพล

²Educational Administration, Graduate School of Western University, Watcharapol Campus, Thailand

³สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

³Educational Administration, Graduate School of Phetchabun Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: pisutb@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรม 3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรม วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการจัดการนวัตกรรม ด้วยวิธีการสังเคราะห์เอกสาร การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรม เริ่มจากการร่างรูปแบบการจัดการนวัตกรรม การตรวจสอบความเหมาะสม โดยการจัดสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 การประเมิน

* Received 27 May 2024; Revised 14 June 2024; Accepted 29 June 2024

ความเป็นไปได้ โดยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 จังหวัด โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ แยกตามจังหวัด
พื้นที่ละ 5 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการจัดการนวัตกรรม ทางการบริหารในโรงเรียน
มี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1. วัตถุประสงค์ได้แก่ 1) กำหนดแนวทางในการจัดการนวัตกรรม 2) เพื่อ
สร้างและพัฒนานวัตกรรม และ 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. หลักการ ได้แก่ 1) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3) หลักการจัดการความรู้ 3. ปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรม ได้แก่ 1) คุณลักษณะเชิง
นวัตกรรมของผู้บริหาร ของครูและบุคลากร 2) คณะกรรมการการจัดการนวัตกรรม 3) แหล่ง
เรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี 4. กระบวนการจัดการนวัตกรรม ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา
ขั้นตอนที่ 2 วางแผนออกแบบ ขั้นตอนที่ 3 ใช้นวัตกรรม ขั้นตอน 4 การประเมินผล และ
ขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่วัตกรรม 5. ผลผลิต ได้แก่ 1) นวัตกรรมกระบวนการ 2) นวัตกรรม
ผลิตภัณฑ์และ 3) นวัตกรรมการจัดการ ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการ
จัดการนวัตกรรม พบว่ามีความเหมาะสม ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ใน
ระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการ, การบริหารการศึกษา, นวัตกรรม, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research aims to 1. Study the components and approaches for managing educational administration innovation in schools under the Office of the Basic Education Commission 2. Create and verify the model for managing innovations and 3. Evaluate the feasibility and benefits of the innovation management model. Qualitative research methodology using three-step research and development approach: Step 1: Study the components of innovation management using synthesis of documents, study of innovation management guidelines through interviews with experts, study of innovation

management practices from schools with best practices. Step 2: Create and validate the innovation management model by drafting the innovation management model, and validating the appropriateness of the model through focus group discussions. Step 3: Feasibility evaluation by school administrators from six provinces, selected through stratified random sampling, five schools per province. Data were analyzed using mean and standard deviation.

The findings revealed that the model for managing educational administration innovation in schools consists of five components: Objectives are: 1.1) Define guidelines for innovation management 1.2) Create and develop innovations 1.3) Enhance students' learning achievements. Principles are: 2.1) Change management principles 2.2) Learner-centered principles 2.3) Knowledge management principles. 3. Input factors for innovation management are: 3.1) Innovative characteristics of administrators, teachers, and staff 3.2) Innovation management committees 3.3) Learning resources, media, and technology 4. Innovation management processes are Step 1: Problem analysis Step 2: Planning and design Step 3: Implementation of innovation Step 4: Evaluation Step 5: Dissemination of innovation 5. Outputs are: 5.1) Process innovations 5.2) Product innovations 5.3) Management innovations. The feasibility assessment results showed a high level of feasibility and the highest level of usefulness.

Keywords: Management, Educational administration, Innovation, Office of the basic education commission

บทนำ

นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างด้านการศึกษาแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทประเด็นที่ (12) การพัฒนาการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยน

บทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563 : 12) คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ให้เหมาะสมตามช่วงวัย คุณลักษณะของบุคคลออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง (มาตรฐานการศึกษาชาติ, 2561 : 6-7) นักบริหารการศึกษาในยุค นวัตกรรมการศึกษาจึงต้องเพิ่มภารกิจทางด้านการจัดการนวัตกรรมหรือการบริหารนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทันการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนในปัจจุบันทั้งระบบการศึกษาโครงสร้างการบริหาร หลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องต่อนโยบาย ส่งผลให้ตัวผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังการขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การปฏิรูปการศึกษาจึงจะต้องปรับปรุงแก้ไข มีการนำ “นวัตกรรม” มาใช้ในการบริหารการศึกษากันอย่างกว้างขวาง และครอบคลุม นักบริหารการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่ การศึกษาในยุค นวัตกรรมการศึกษาจึงต้องมีการจัดการนวัตกรรมหรือการบริหารนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของแวดวง เพราะในปัจจุบันการบริหารงานวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปต่างต้องอาศัยนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน (จักรกฤษณ์ สิริริน, 2561) ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การ สร้างสรรค์นวัตกรรม ปรับเปลี่ยนทัศนคติและรูปแบบการเรียนการสอนให้รู้ทันต่อหลักสูตรใหม่ ซึ่งมีความแตกต่างจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบเดิม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) เพราะในปัจจุบันการบริหารงานวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปต่างต้องอาศัยนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน รูปแบบ การจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (นวชล สมบูรณ์สิน, 2564 : 4)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมา จึงจำเป็นต้องขับเคลื่อน สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ การจัดการนวัตกรรมการบริหารและการพัฒนานวัตกรรม การบริหารจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา คณะผู้วิจัยจึง มุ่งเน้นการนำแนวทางในการ บริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมการบริหาร ที่สรรค์สร้างสิ่งใหม่สู่การเป็นโรงเรียนแห่ง นวัตกรรมให้กับสถานศึกษาเพื่อสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดรับกับ นโยบายทางการศึกษาและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการนวัตกรรมการบริหารในโรงเรียนโดยสังเคราะห์เอกสาร เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลตามประเด็นของกรอบการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา/การบริหารสถานศึกษา ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในโรงเรียนตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหาร เครื่องมือเก็บข้อมูลใช้ประเด็นการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คนโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 121)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในโรงเรียนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ได้แก่ 1) กำหนดแนวทางในการจัดการนวัตกรรมการ 2) เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรม และ 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) หลักการ ได้แก่ 1) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) หลักการจัดการความรู้ 3) ปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรมการ ได้แก่ 1) คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม เป็นผู้อำนวยความสะดวกสนับสนุนและส่งเสริมการตัดสินใจของคนในสถานศึกษา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการจัดการข้อมูลที่หลากหลาย เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงกล้าคิดกล้าพัฒนาและกล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มองมุมบวกและเปิดโอกาสทางความคิด มีความเป็นเลิศด้านวิชาการและเชี่ยวชาญ มีทักษะศตวรรษที่ 21 สร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมในสถานศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และของครูและบุคลากรมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะเชิงวิชาการและเชี่ยวชาญในเรื่องที่ทำ มีการริเริ่มพัฒนาวิธีการสอนและแนวทางใหม่ ๆ มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อ นวัตกรรมมีทักษะในการสื่อสารและส่งต่อข้อมูล กล้าคิด กล้าทำ กล้า นำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 4) กระบวนการจัดการนวัตกรรมการ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา ขั้นตอนที่ 2 วางแผนออกแบบ ขั้นตอนที่ 3 ใช้ นวัตกรรม ขั้นตอน 4 การประเมินผล และขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่ นวัตกรรม 5) ผลผลิต ได้แก่ 1) นวัตกรรมกระบวนการ 2) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และ 3) นวัตกรรมการจัดการ

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเห็นว่า มีความเหมาะสม

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ พบว่า อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบควรมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หมายถึง ในแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกันอย่างมีระบบ ทุกองค์ประกอบมีระดับความเป็นไปได้ และระดับความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการจัดการนวัตกรรมการบริหารจำเป็นต้องมีกระบวนการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ติดตาม และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ในการพัฒนาและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับงานวิจัยของ พยัต วุฒิรงค์ (2563 : 30-31) การประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของนวัตกรรมการบริหารนั้น จะช่วยให้องค์กรเข้าใจความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่ส่งผลได้มากขึ้น เนื่องจากเป็นลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันในหน่วยงานมีมุมมองที่แตกต่างกันในการนำความคิดใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีการเชื่อมโยงกันทั้งหมดระหว่างองค์ประกอบ ของปัจจัยนำเข้า กระบวนการภายในและผลผลิต มีปฏิสัมพันธ์กัน มีระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีกระบวนการในการปรับเปลี่ยน และป้อนข้อมูลย้อนกลับ ให้ความรู้ว่าจะแก้ไขที่องค์ประกอบใดบ้างของระบบ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการที่ดีขึ้น

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหาร พบว่า มีองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) ปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรมการ 4) กระบวนการจัดการนวัตกรรมการ และ 5) ผลผลิต โดยองค์ประกอบที่ได้รับการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 1) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา 2) วางแผนออกแบบ 3) ใช้นวัตกรรม 4) ประเมินผล และ 5) เผยแพร่นวัตกรรม สอดคล้องกับนวพล สมบูรณ์สิน (2564 : 164) พบว่า ผู้บริหารคณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนและพัฒนาทักษะที่สอดคล้องและเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดคุณลักษณะเชิงนวัตกรรมที่พึงประสงค์ ปัญญา เลิศไกร (2562 : 37-55) พบว่า กระบวนการจัดการที่เหมาะสมจะสามารถนำศักยภาพภายในมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และพัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไปได้ เมื่อพิจารณากระบวนการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการทดลองใช้และขั้นตอนการเผยแพร่

นวัตกรรม เนื่องจากในการนำแผนลงสู่การปฏิบัติหรือทดลอง จำเป็นจะต้องมีการมอบหมายงานให้กับผู้รับผิดชอบ

ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบปัจจัยนำเข้าของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหาร พบว่า ประกอบด้วย คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้นำ/ผู้บริหาร คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของครูและบุคลากร คณะกรรมการการจัดการนวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี และวัฒนธรรมนวัตกรรม โดยปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้นำ/ผู้บริหาร คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของครูและบุคลากร และแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2563) พบว่า ผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีทักษะและมีความพร้อมให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถของตนในการออกแบบและสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยผู้บริหารควรให้การสนับสนุนความพร้อมในด้านอุปกรณ์ความรู้และงบประมาณ แก่ครูที่มีความต้องการจะพัฒนาความสามารถในด้านนี้ รวมถึงหน่วยงานการศึกษาควรกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเชื่อมโยงไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ตามเกณฑ์คุณภาพที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดการประเมินความเป็นประโยชน์ระดับมากที่สุด คือ ขั้นตอนเผยแพร่นวัตกรรม สอดคล้องกับรายงานการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (2563 : 16-24) พบว่า ระบบบริหารจัดการนวัตกรรมสามารถพัฒนาต่อเนื่องได้ตามหลักการวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมและกระบวนการได้รับทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ เพื่อพัฒนาและเผยแพร่นวัตกรรมให้เกิดประโยชน์ต่อไปการนำนวัตกรรมสู่การเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากการนำนวัตกรรมสู่การเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การตรวจสอบนวัตกรรมว่ามีความเหมาะสมหรือไม่และติดตามผลเหล่านั้น โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ สิทธิชัย (2561: 2) เรื่องการจัดการองค์กรตามแนวคิด 7s ของ McKinsey ที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรม

กรณีศึกษาองค์กรที่ได้รางวัลองค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม ที่กล่าวว่า การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เป็นการเปิดรับข้อมูลที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการมาให้ได้

องค์ความรู้ใหม่

องค์ประกอบผลผลิตของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหาร ประกอบด้วย นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) คือ วิธีการสอนหรือเทคนิคแนวทางการสอนใหม่ ๆ ที่ผู้บริหารหรือครูเป็นผู้ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) คือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ หรือหลักสูตรที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการ และนวัตกรรมการจัดการ (Managerial Innovation) คือ นวัตกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิดค้นวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย โดยข้อที่ได้รับการประเมินความเป็นไปได้ระดับมากที่สุดคือ นวัตกรรมการจัดการ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

องค์ประกอบด้านผลผลิต องค์ประกอบย่อยด้านนวัตกรรมกระบวนการ มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารควรส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอน ติดตามและประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบถึงสภาพและปัญหาที่แท้จริงของผู้เรียน เพื่อนำมาสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมการสอนรูปแบบใหม่

องค์ประกอบด้านกระบวนการจัดการนวัตกรรมทางการบริหาร พบว่า องค์ประกอบด้านการใช้นวัตกรรมย่อย มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดขอบเขตด้านทรัพยากร ด้านเวลาและด้านงบประมาณ ในการดำเนินการให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างชัดเจน และมีแบบแผนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการนวัตกรรมในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สิทธิชัย. (2561). การจัดการองค์กรตามแนวคิด 7s ของ McKinsey ที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรม กรณีศึกษาองค์กรที่ได้รางวัลองค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(3), 1419-1435.
- จักรกฤษณ์ สิริริน. (2561). Innovation Management ตัดปีกสถานศึกษาสู่ยุค 5.0. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2564, จาก <https://www.salika.co/2019/09/05/innovationmanagement-educational-5-0-era>
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. ใน ปริญญาณิพนธ์ปริญาดุขฎิบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นวล สมบูรณ์สิน. (2564). รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
- บุญชม ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- ปัญญา เลิศไกร. (2562). การจัดการนวัตกรรมการพัฒนาองค์กร. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2564, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/218069>
- พยัต วุฒิรงค์. (2563). การจัดการนวัตกรรม: ทรัพยากร องค์การแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิพงษ์ ภักดีเหล่า. (2554). การศึกษาคุณลักษณะขององค์การนวัตกรรม:กรณีศึกษาองค์กรที่ได้รับรางวัลด้านนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แผนปฏิรูปประเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.